

Uitspraaknr. G387

Datum:

17 mei 1993

Soort geschil:

Interpretatiegeschil

Partijen:

Het college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer, nader aan te duiden als bevoegd gezag

-tegen-

de medezeggenschapsraad van de openbare basisschool Annie M.G. Schmidt te Zoetermeer, nader aan te duiden als medezeggenschapsraad (MR)

Overwegende met betrekking tot de feiten:

Het geschil

Het bevoegd gezag is van oordeel dat de MR geen bevoegdheid toekomt ter zake van het besluit van de Raad der gemeente Zoetermeer een afgebrand gymnastieklokaal te herbouwen, welk besluit de Raad op 25 januari 1993 heeft genomen. Het bevoegd gezag had de MR dan ook geen voorstel daarentrent voor advies of instemming voorgelegd.

De MR heeft het bevoegd gezag laten weten dat hij, als belanghebbende, betrokken wenste te worden bij de besluitvorming rondom het al dan niet herbouwen. Bovendien stelde de MR zich op het standpunt dat hem een officiële bevoegdheid toekwam op grond van aangelegenheid g van artikel 7 WMO 1981, te weten fundamentele wijziging in de organisatie van de school.

Hoewel de gemeenteraad een met de wensen van de MR overeenkomende beslissing heeft genomen, heeft het bevoegd gezag het verschil van mening tussen hem en de MR met betrekking tot diens bevoegdheid, als interpretatiegeschil aanhangig gemaakt bij de Landelijke geschillen-commissie voor het openbaar onderwijs, overeenkomstig artikel 19, lid 1 onder d, WMO 1992, hetgeen is gebeurd bij schrijven van 2 april 1993.

Op 28 april 1993 is een verweerschrift van de MR ontvangen. De commissie heeft een openbare zitting gehouden op 12 mei 1993 te Zoetermeer. Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Het bevoegd gezag is op grond van onderstaande overwegingen tot de volgende interpretatie gekomen.

Het bevoegd gezag benadrukt dat de MR niet bevreesd hoeft te zijn dat het op welke wijze dan ook de gemeenteraadsbeslissing met betrekking tot de herbouw ter discussie zou willen stellen. Het gaat hem bij de aanmelding van dit geschil niet eens zo zeer om de MR van de Annie M.G. Schmidtschool, maar om het verkrijgen van duidelijkheid over de vraag of het bevoegd gezag zich op het juiste standpunt stelt als het meent dat de MR geen bevoegdheid toekomt ter zake van de herbouw van een gymnastieklokaal.

Het bevoegd gezag beroept zich er op dat het eventueel onjuist zijn van deze opvatting consequenties kan hebben voor de relatie die het met andere scholen heeft ter zake van de verdeling van gymnastiek-accommodaties. Tevens beroept het zich op de toekomstige situatie in het kader van de schaalvergrotingsoperatie, waarbij onderdeel van de herschikking van het scholenbestand zal zijn de verdeling van genoemde accommodaties.

De gemeentelijke overheid exploiteert de gymnastiekzalen, waarbij het onderwijs, openbaar en bijzonder, de belangrijkste klant is. Het gemeentebestuur van Zoetermeer neemt een beslissing over de herbouw van een afgebrande accommodatie dan ook niet in zijn hoedanigheid als bevoegd gezag

van het openbaar onderwijs, maar als lokale overheid. Deze biedt het onderwijs voorzieningen aan. In overleg met het onderwijsveld worden de voorzieningen door de afdeling Welzijn van de gemeente zo goed mogelijk verdeeld, ingeroosterd en zo efficiënt mogelijk geëxploiteerd. Een beslissing inzake buiten gebruikstelling, verkoop of herbouw van een gymnastiekzaal komt de lokale overheid als exploitant toe en zo'n beslissing raakt de bijzondere scholen in gelijke mate als de openbare.

In het kader van de WMO is de relatie tussen MR en gemeentebestuur die tussen MR en bevoegd gezag met betrekking tot voorstellen die het bevoegd gezag als schoolbestuur doet. Hiervan was in casu geen sprake.

Indien de commissie van mening is dat de MR wel een bevoegdheid toekomt wil het bevoegd gezag graag weten ten aanzien van welke aangelegenheid en onder welke bevoegdheid, alsmede op welk moment inschakeling van de MR vereist is.

De medezeggenschapsraad is op grond van onderstaande overwegingen tot de volgende interpretatie gekomen.

De MR geeft te kennen dat hij opheldering van de vraag of hem een formele bevoegdheid toekomt op zichzelf wenselijk vindt. Hij vraagt zich wel af of de daardoor geschapen jurisprudentie na augustus 1993, nog geldingskracht zal hebben, wanneer de nieuwe aangelegenheden van kracht worden, zoals geformuleerd in de WMO 1992.

Met name aangelegenheid g van artikel 7 WMO 1981, fundamentele wijziging in de organisatie van de school, waarop hij zich heeft beroepen, komt als aangelegenheid h van artikel 7 WMO 1992 anders te luiden.

De MR heeft zich van meet af aan op het standpunt gesteld dat hij als belanghebbende betrokken diende te worden bij de besluitvorming rondom het al dan niet herbouwen van het tegenover zijn school gelegen, door brand verwoeste, gymnastieklokaal. Nadat hij in de krant heeft moeten lezen dat het college van B & W de gemeenteraad zou adviseren niet tot herbouw over te gaan, heeft hij na lang aandringen overleg met de wethouder over de zaak gehad. Nadrukkelijk werd van haar kant gesteld dat dat overleg slechts een informatief karakter droeg, daar de MR met betrekking tot de beslissing tot herbouw niet gehoord hoefde te worden.

De MR is van mening dat het simpele feit van het afbranden van de zaal al dwong tot inschakelen van de MR, daar het schoolwerkplan van zijn school een wijziging moest ondergaan. Er kon immers op dat moment niet meer gegymd worden. Bovendien zag de MR aankomen dat als er zou worden besloten de gymzaal niet te herbouwen, deze beslissing zou leiden tot een fundamentele wijziging in de organisatie van de school, waarvoor het bevoegd gezag de instemming van de MR behoefde.

Het bevoegd gezag onderschreef deze opvatting van de MR niet en heeft hem ter zake dan ook geen voorstel voorgelegd.

Overwegende ten aanzien van het recht:

Het geschil

De commissie kan begrip opbrengen voor de wens van het bevoegd gezag te weten of zijn opvatting juist was, dat de MR met betrekking tot de beslissing tot herbouw van de gymnastiekzaal geen bijzondere bevoegdheid toekomt, ook al is de reden waarom de MR aan zo'n eventuele bevoegdheid vasthield inmiddels komen te vervallen. Wel wijst zij er op dat haar uitspraak betreffende de rol van het bevoegd gezag als lokale overheid c.q. schoolbestuur, alsmede het wel dan niet hebben van een bevoegdheid van de MR ter zake, slechts betrekking heeft op dit concrete voornemen en geen uitsluitel biedt voor alle toekomstige situaties die met huisvesting of zelfs gymnastiekaccommodaties te maken hebben - de wijziging in de wettelijke formulering van de betrokken aangelegenheid nog daargelaten. Zoals de commissie ook in eerdere uitspraken als haar standpunt heeft kenbaar gemaakt, zijn beide hoedanigheden van het bevoegd gezag niet altijd scherp te scheiden en kan deze vermenging er in een bepaalde situatie toe dwingen de MR zijn bevoegdheid te laten uitoefenen ook

al is er in de besluitvorming mogelijk een aspect dat alleen het bevoegd gezag als lokale overheid regardeert.

Met betrekking tot het onderhavige interpretatiegeschil komt de commissie tot het volgende oordeel.

De exploitatie van de gymnastiekaccommodaties berust in Zoetermeer bij de gemeentelijke overheid. Over het beheer van deze accommodaties als zodanig staat het gemeentebestuur niet in een medezeggenschapsrelatie met de MR'en van de onder zijn gezag vallende scholen en evenmin met de MR'en van de scholen, die niet onder zijn gezag vallen. Een beslissing tot uitbreiding of inkrimping van het gymnastiekzalenbestand raakt het openbaar onderwijs, als afnemer, in gelijke mate als het bijzonder onderwijs, als afnemer.

Het bestuur van zowel het openbaar onderwijs als het bijzonder onderwijs dient formeel daarna te beslissen of het gebruik maakt van de hem door de lokale overheid aangeboden voorzieningen of daarvan afziet, bij voorbeeld omdat er elders goedkopere of gunstiger gelegen accommodatie te vinden is. Bij het nemen van die beslissing komt de MR van de scholen wel een bijzondere bevoegdheid toe, op zijn minst ten aanzien van het schoolwerkplan voor wat betreft het vastleggen van de lokatie alsmede van de tijden waarop gegymd wordt in het activiteitenplan, maar ook wanneer zijn schoolbestuur een zodanige beslissing ter zake neemt, dat er sprake is van een fundamentele wijziging in de organisatie van de school ten opzichte van de bestaande organisatie.

In de onderhavige situatie ziet de gemeentelijke overheid zich geconfronteerd met de verwoesting door brand van één van haar accommodaties. Als lokale overheid komt haar de beslissing toe al dan niet tot herbouw over te gaan. Over die beslissing als zodanig behoeft zij in het kader van de WMO, de MR'en van de afnemende scholen niet te raadplegen. (Het ligt in de rede dat de lokale overheid de betrokken scholen en besturen wel informeert over haar voornemen.)

Vervolgens komt de gemeentelijke overheid, in haar hoedanigheid als bevoegd gezag van de openbare scholen, voor de vraag te staan welke gevolgen haar beslissing als lokale overheid voor die scholen heeft, of zij als bevoegd gezag maatregelen moet treffen en of de MR'en in dat verband een bijzondere bevoegdheid toekomt.

Het is evident dat het wegvallen van het gymnastieklokaal in ieder geval voor de Annie M.G.Schmidtschool zou hebben geleid tot een fundamentele wijziging in de organisatie van de school, alsmede tot een wijziging van het schoolwerkplan. Daar het niet herbouwen van het gymnastieklokaal voor zowel MR als bevoegd gezag als gegeven zou hebben gegolden, zou in het overleg tussen bevoegd gezag en MR de regeling van de gevolgen daarvan centraal hebben moeten staan. Immers of het bevoegd gezag de leerlingen vervolgens in lokatie x of y wil laten gymmen kan nog wel verschil maken.

Desondanks komt de MR het recht toe in zijn onderhandelingen met het bevoegd gezag te proberen hem te overtuigen, dat de beste oplossing van het ontstane probleem zou zijn tot herbouw over te gaan. Immers, anders dan voor het bijzonder onderwijs geldt, is het openbaar schoolbestuur tegelijkertijd lokale overheid en daardoor op zijn beide hoedanigheden aanspreekbaar. Dit leidt dan ook tot de al eerdergenoemde vermenging. Niet denkbeeldig is dat het gemeentebestuur als lokale overheid zich, op grond van argumenten, die hem worden aangereikt in zijn rol als bevoegd gezag van een openbare school, laat overtuigen van de wenselijkheid een bepaalde beslissing als lokaal bestuur te nemen. Heeft het gemeentebestuur zich hierdoor niet laten overtuigen en neemt het een beslissing die voor de school niet gunstig is, dan staat het de MR van die school vrij in zijn onderhandelingen met zijn bevoegd gezag ter regeling van de gevolgen van die beslissing, als reden voor het onthouden van zijn instemming te geven dat hij de beslissing van de lokale overheid aanvechtbaar vindt. Voor die MR, zijn bevoegd gezag en de commissie vormt die beslissing op dat moment echter een gegeven. In dit geval acht de commissie het niet onredelijk dat het bevoegd gezag zich op het standpunt heeft gesteld dat het gemeentebestuur in zijn hoedanigheid van lokale overheid beslissingen met betrekking tot het gymnastiekzalenbestand neemt en dat een beslissing ter zake niet zo onlosmakelijk verbonden is met beslissingen die het neemt als bevoegd gezag van zijn openbare scholen, dat hierdoor de bepalingen van de WMO van toepassing dienden te zijn. Het gaat i.c. immers over de exploitatie van sportaccommodaties, die niet alleen het openbaar onderwijs of in het bijzonder deze ene openbare school raakt, maar voor zowel openbaar als bijzonder onderwijs van belang is.

Concluderende

I dat de beslissing tot herbouw van het tegenover de Annie M.G. Schmidtschool gelegen, afgebrande, gymnastieklokaal, in deze situatie een beslissing is die het gemeentebestuur als lokale overheid toekomt;

II dat een voor de school negatieve beslissing zou hebben geleid tot een fundamentele wijziging in de organisatie van de school, alsmede tot een wijziging in het schoolwerkplan;

stelt bindend vast:

dat op grond van het gestelde onder I aan de MR op die beslissing als zodanig geen bevoegdheid toekomt en

dat op grond van het gestelde onder II aan de MR met betrekking tot de regeling van de gevolgen van de beslissing het instemmingsrecht zou zijn toegekomen ten aanzien van de aangelegenheden b en g van artikel 7, WMO 1981.

Den Haag, 17 mei 1993

De adjunct-secretaris, De voorzitter,

(drs. M.R. Backer) (mr. M.J. Bax-Luhrman)